

DWARSE LESSEN

Hoe Dwarse Lessen begon

De eigenzinnigheid van Kantlijnschrijvers verwoorden en laten zien – dit was in de kern de drijfveer achter de foto- en verhalenexpositie ‘Dwarse Lessen’. In 2023 kreeg dit idee vorm, tijdens een gezellige borrel, zoals dat vaak gaat, tot het gaandeweg een echt project werd. Tien schrijvers zouden we vragen mee te doen, door een open aanvraag naar alle schrijvers uit te sturen. Van tien schrijvers zouden we een mooie, sprekende foto maken en daarnaast interviewen. Ook gaven we iedere schrijver de gelegenheid om een fragment van eigen werk te kiezen, iets wat sprekend zou zijn of simpelweg mooi voor dat moment. Tussen de regels door – of soms letterlijk – zijn levenslessen te lezen en de persoonlijke blik schijnt er consequent tussendoor. Dankzij financiering van Het Amsterdams Fonds voor de Kunst maakte het multidisciplinaire team van Kantlijn de verhalen en foto’s tot werkelijkheid.

De expositie had een feestelijke opening op 4 november 2024 in OBA Oost en reisde vervolgens langs OBA Noord, OBA Nieuw-West, OBA Zuid, OBA West om vervolgens te eindigen in OBA Zuidoost, de laatste dag was maandag 16 juni 2025. We zijn ontzettend blij dat we via de OBA de liefde van taal, die centraal staat bij onze Kantlijnschrijvers, mochten verspreiden.

Verhalen en ervaringen, de schrijvers van Kantlijn lopen ervan over. Zij kiezen hun eigen levenspad met taal als krachtig vehikel. Tegelijkertijd is het niet eenvoudig om je eigen taal te kiezen, zonder trucs of foefjes of simpelweg op ‘eigen wijze’. Kantlijn gelooft in de creatieve inzet van taal om mensen sterker te maken. Als we schrijven wat we werkelijk van binnen voelen, zou dit de wereld op een prachtige manier kunnen sieren.

Onder de vlag van Kantlijn komen deze schrijvers, soms al jarenlang, samen om met elkaar te schrijven. Op eigenzinnige wijze, elke week weer. Met als gemeenschappelijke deler dat zij ‘gebaande paden’ niet zo interessant vinden. En niet zelden tonen zij juist nieuwe paden.

In ‘Dwarse Lessen’ krijgen we een inkijkje in het leven van tien schrijvers en lezen we een fragment van hun eigen werk. Begeleid door een kleurrijke portretfoto.

Deze verhalenexpositie was te zien in verschillende OBA’s in de stad.

Schrijvers

Corrie Kerssies-Kick	Lucien Adonis
Els	Monique van de Griendt
Hedy Jane A. Guds	Pieter Groen
Ineke van Kampen	Ronald Pessy
JB Segond	Will Adelaar

Projectteam

Fotografie · Ken Rüsenberg
Projectleiding en teksten · Nannette Sibinga
Ontwerp · Steffen Maas
Advies en ondersteuning · Zeraja Munzer
Eindredactie · Karien van Assendelft en Ruby Sanders
Fondsenwerving · Arnout van der Zwaal

Met speciale dank aan alle schrijvers

Schrijverscollectief Kantlijn

bestaat uit een kleurrijke groep mensen die de wind niet altijd mee hebben en die hun talent in het schrijven van verhalen en gedichten willen ontwikkelen. Zij treden naar buiten met publicaties en podiumoptredens.

Stichting Kantlijn

organiseert activiteiten op het gebied van schrijven, literatuur en schrijfeducatie ter stimulering van talentontwikkeling, verbinding en eigen kracht.

Voor meer informatie over Stichting Kantlijn
www.kantlijn.org.

Mede mogelijk gemaakt door

Het Amsterdams Fonds voor de Kunst,
Stichting Het R.C. Maagdenhuis en OBA

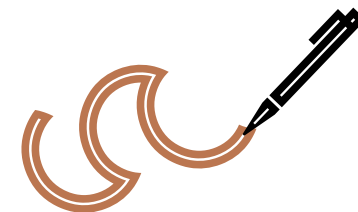

“Er is iets met je”, zei mijn man. Toen wist ik dat ik actie moest ondernemen. Ik was dertig en depressies waren mij niet onbekend, maar deze periode voelde anders. Ik bleek manisch depressief. Het was een beangstigende tijd, want ik wist niet wat me overkwam. Ik was totaal niet meer mezelf.

Met de hulp van mijn man en een psychiater kwam ik eruit. Ik slik sindsdien medicatie en ging er veel over lezen. Ik werd lid van een vereniging en ik sprak met allerlei mensen. Dat is ongelooflijk belangrijk, om mensen om je heen te hebben die je vertrouwt.

Wat ik toen voelde, was voor mij niet normaal. Het was ontzettend belangrijk dat ik met mensen sprak die naar me luisterden en aandacht voor me hadden. Tegelijkertijd realiseer ik me dat normaal heel relatief is. Zelfs als iemand in mijn beleving abnormaal doet, kan je daar wat van leren.

Met alles wat ik meemaak, vind ik mijn uitlaatklep in taal. Dat was toen ik dertig was al zo en dat is nog steeds het geval. Ik ben neerlandica van huis uit en schrijven doe ik ontzettend graag. Met de jaren word ik creatiever. Toen ik met pensioen ging, schreef ik een boek. Mijn leraar Nederlands kwam naar mijn boekpresentatie, hij is inmiddels 88 jaar en was heel trots op mij. Dat vond ik hartstikke lief van hem.

De Filosoof

**De sigaret die ik rook
Is de pret
Voor de dood
Is het glas zwak geheven
In de plas van mijn leven
De pil die ik slik
Zo bitter dat ik stik
Is het eind het begin
De zin
Die ik bemin voor heel even**

Corrie Kerssies-Kick

Ik leerde al vroeg dat ik anders was dan anderen. Ik zei altijd de waarheid, maar die waarheid moest ik onderdrukken. Het begon in mijn ouderlijk gezin, toen ik aanvoelde dat er een groot geheim speelde. Pas na het overlijden van mijn vader deelde mijn moeder wat het was. Voor ze met hem was, had ze verkering met een ander. En zo was 1+1 al snel 2.

‘Ongehoord, onbevoegd, dat heb ik weer’. Als ik een boek over mijn leven zou schrijven, zou het zo heten. Alles wat ik zeg, zeg ik om te ontwapenen. Want de mensen die ‘normaal’ willen doen, leggen op hoe de dingen zouden moeten zijn. En daar verzet ik mij tegen.

Het allerbelangrijkste is om de humor te blijven inzien, om netjes ruzie te maken en om vragen te stellen. De juiste vraag is ontzettend belangrijk om het juiste antwoord te vinden.

Uiteindelijk moet je goed nadenken over wat je leuk vindt in het leven. Daar gaat het om. Heb je weleens van Epicurus gehoord? Hij is de wijsgeer van het Geluk. Hij zegt dat je jezelf moet afleiden bij problemen. Een avondje praten met vrienden of zelfs een potje Rummikub helpt al.

Geluk voor mij is ook op pad gaan met mijn wichels. Naar een plek en voelen of het er lekker voelt of niet. Ik vind het belangrijk om zo goed mogelijk te ervaren en dan zonder oordeel. En dat is dan een moment waarop ik denk: nu pak ik mijn wichels erbij.

De missie van de Aards Overleveraar

Vrijmoedigheid en een briljant brein leveren leuke situaties op – of hele nare –.

Om dit te overleven moet je wel Aards Overleveraar zijn.

Humor is de grootste troef. Een goede grap gaat jaren mee en levert meer op dan aardse goederen en/of geld.

Het briljante brein laat alles 180 graden draaien. Of denkt door bij aangeboden denkbeelden. Bijvoorbeeld: als u wordt geslagen, keer dan ook uw andere wang toe. In het verlengde hiervan ligt: bent u bestolen? Bied dan ook de andere jaszak aan.

De Bijbel verbiedt waarzeggers en toekomstvoorspellers. Dan moet je terug naar een grot, want klokken en roosters zijn waarzeggers en toekomstvoorspellers. Het huis waarin je woont, de brug waar je overheen gaat. Alles is voorberekend en dus voorspeld.

Wil men onrecht?

Men kan het krijgen. Een eigen deegkoekje.

Als Aards Overleveraar en Levenskunstenaar bijt ik me daarin vast.

Dat willen ze niet.

“Laat het toch van je afglijden.” “Ga door met je Leven.”

Het aanpakken van doortrapt onrecht is mijn taak als Aards Overleveraar. Als Levenskunstenaar laat ik zo’n kans niet aan mij voorbijgaan.

Ik neem mijn Leven zeer serieus – alles wat ik tegen kom.

En – pas op, ik zie alles.

Els

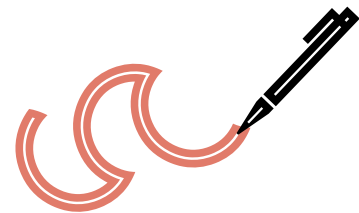
Amsterdam is nu 49 jaar mijn thuishaven. Mijn ‘port of call’, zoals ze dat bij het Korps Mariniers zeggen. De thuishaven van mijn schip, zeg maar. Als ik een boek zou schrijven, zou het derde deel ‘Port of Call Amsterdam’ heten. Tot de eeuwwisseling had ik niet verwacht dat Amsterdam dit voor mij zou worden, maar het is inmiddels wel echt zo.

In de jaren zeventig kwam ik vanuit Suriname als twaalfjarig meisje terecht in een van de kale betonnen flats in de Bijlmer. Ik weet nog dat – als het er hard regende – in mijn fantasie, heel dikke tranen langs de gevels dropen. Het vocht drong dan door het beton naar binnen.

Water is altijd mijn element geweest, ik wist van jongs af aan dat ik een waterkind was. Mij werd verteld dat ik, als meisje op de woensdag geboren, de West-Afrikaanse naam ‘Akua’ draag. Dus verkeer ik altijd en overal dichtbij water en ook ik besta er voor 80% uit.

Omdat ik in Suriname geen zwemdiploma behaalde, nam ik mijzelf voor dat ik mijn diploma zou halen door in minstens twintig wereldzeeën te zwemmen. Dat is gelukt. Ik zwem graag overal. Als ik ergens arriveer, trek ik mijn badpakjurk fluks uit en duik dan blij de zee in.

Daar voel ik mijn voorouders, zij die tijdens de Onvrijwillige Oceanische Overtocht om diverse redenen overboord doken of werden gegooit. Nu leven zij voort op de oceaانبodem, daarom voel ik mij er ook veilig thuis in alle wateren. Zij zijn altijd om ons heen.

Hey Amstellodam

Hey Amstel... daar gaan we dan
Meezwemmen nu... een halve eeuw
Voelend... nog niet heus de beleving van 'n
spreeuw

Hey Amstel... daar staan wij dan
'k Voel mij... een viriele poppedijn
'k Duik... huplóns... in jouw wateren wegens
traditie
Naar het statige dijkhuis vol gif en gein

Hey Amstel... daar gaan wij dan
Meedobberend met u een halve eeuw
Suboog van d'allerhoogste met sluikse geeuw

Hey Amstel... daar staan wij dan
Want met meer wijn in de loze man
En geen grein wijsheid in diens hersenpan
Moet het komen van wat spirit in de kan
Hey allen... daar drijven wij... Amsterdam

Hedy Jane A. Guds

INEKE

Ik was de eerste uit het boeregezin van acht kinderen die gingen studeren en een van de eersten uit het Westfrieze dorp waar ik opgroeide. Ik vertrok naar Amsterdam. Mijn ouders hebben nooit geweten wat ik studeerde. Toen mijn peettante tijdens haar 25-jarig huwelijksjubileum aan mij vroeg hoe het met mijn studie ging, was ik ontroerd. Eindelijk was er iemand die belangstelling had voor wat ik deed.

Dat tegendraadse, dat had ik van jongs af aan. Als ik weer eens wat wilde ondernemen, vond mijn moeder dat meestal onzin en was het nee. Achteraf begrijp ik dat ze misschien niet anders kon, met zoveel kinderen. Ook op latere leeftijd in mijn werk was ik tegendraads, waar anderen geneigd waren om gewoon 'mee' te doen. Als een leidinggevende zei dat iets niet ging, probeerde ik of het toch niet op een andere manier kon.

Nu ik met pensioen ben, na een zware tijd door een herseninfarct, maak ik meer tijd om te schrijven. Ik heb verschillende ideeën voor een boek. Zo wil ik bijvoorbeeld schrijven over het missionarissenwerk van mijn ooms. Zij werkten over de hele wereld, bouwden scholen en gemeenschappen. De kerk heeft nu een vrij negatief imago en dat is niet zonder reden. Ik wil ook de andere kant laten zien. Om de Nederlandse identiteit volledig weer te geven. Die balans vind ik belangrijk.

Als ik een landschap was

Als ik een landschap was. Dan was ik een weiland, in alle verschillende tinten groen, afhankelijk van de zon die op me brandt, en de wind die met mijn grashalmen speelt. Ze buigen en weerbuigen, ze glimmen en zwaaien naar de zon en de omgeving om zich heen. Ik hoor de grutto's en ik zie de kleine pulletjes krioelen door het gras terwijl ze insecten verorberen.

Ik hoor de stem van de leeuwerik jubelen, heel hoog in de lucht. Een enkele haas beroert mij, al rennend in zijn vlucht. De bloemen in mijn vacht die mij kleuren zijn helder en vruchtbaar, net als de aarde die mij de kracht geeft alles op mij te laten groeien. Mijn uitzicht is groots, is ruimte, en ik bied het uitzicht de ruimte om mij te omarmen, binnen de bosschages aan mijn zijanten.

Onder mij in de koele, vochtige grond zetelt de bron van mijn bestaan, bacteriën, voedingsstoffen, wormen, mollen en ander leven dat de bodem rul, bros en eetbaar maakt. Soms zie ik reeën. Soms zie ik groepen vogels overtrekken naar het zuiden, naar het noorden, en weer terug.

Maar nooit zal ik mijn plaats verlaten. Voor eeuwig gevoed en voor eeuwig voeding, in licht en in donker, in vocht en in warmte. Met de wisseling van de seizoenen wissel ik van uiterlijk. En dat zal eeuwig zo zijn. Als ik een landschap was....

Ineke van Kampen

JB

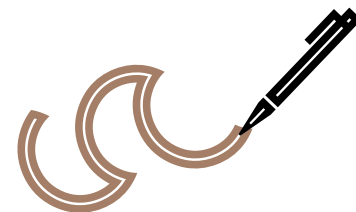
Mijn overgrootvader was een dwarse man. Hij vocht in 1870 in de Parijse Commune. Hij kreeg de kans om te studeren, wat in die tijd niet veel mensen was gegeven. In het boek dat ik over hem schrijf, fantaseer ik dat hij als jonge student een oudere vriendin heeft. En ik schrijf hoe hij noodgedwongen voor zijn veiligheid de naam van zijn gesneuvelde vriend aannam. Mijn overgrootvader deinsde er niet voor terug radicale dingen te doen. Dat fascineert me.

Ik heb zelf ook wel mijn dwarse dingen. Zo hebben mijn partner en ik al jarenlang een andere kijk op onze relatie. Wij geloven niet in één exclusieve relatie. Toch zijn we al meer dan vijftig jaar samen. En ooit weigerde ik dienstplicht vanwege principiële redenen. Dat was ook niet helemaal normaal. Of op mijn werk; ik luisterde liever naar mijn medewerkers dan dat ik opdrachten gaf.

De reden dat wij, in de samenleving, het belangrijk vinden om ons aan de norm te houden, is om relaties veilig te stellen. Maar de wereld zit nu eenmaal ingewikkeld in elkaar.

Ik vind het niet erg om een ander aan te spreken, ook al is dat niet makkelijk en het wordt me niet altijd in dank afgenomen. Ik geloof dat het belangrijk is om je te uiten, maar wel op een vriendelijke manier.

Tegelijkertijd geloof ik dat het belangrijk is om dwars te zijn, je niet altijd normaal te gedragen. Want juist de dwarsheid geeft levenskracht, geeft fantasie.

Geluk in de Metro

Een geluksplek op Noord
Zes jaar kent mijn geluk geen grenzen
Zes jaar geleden ben ik gemaakt
Dagelijks draag ik duizenden mensen
Onder onneembaar water
Onder onbeschadigde stad
Een schare gelukszoekers
Met overgave in mijn armen
Stil wachtend op inlossing
Van gekoesterd verlangen

Mijn komst was onbespreekbaar
Het M-woord was vies, gaf gerel
Op straat riepen kinderen:
‘Weg met de Metro’
Schichtig sprak men van Sneltram
Niets over mij in Metrobuis
Wie correct was bleef bovengronds
Nooit meer Nieuwmarkt

Ben de wethouder eeuwig dankbaar
Die dwarse man die nimmer opgaf
Mij steeds wilde optuigen
Tegen bekrompen tijdgeest in
‘Noodzakelijke dingen gebeuren altijd’
Luidde zijn eigenwijze motto
En het gebeurde met mij
Een soepele boor die onder de stad door gleed
Amper een spoor achterlatend

Ik ben de metro,
Ik ben noodzakelijk
Gelukbrenger op plekken
Waar geluk onmogelijk was
Erfenis van een dwarse wethouder

Leven is contact hebben
Aansluitingen kloppen in mijn metro
Geen aansluiting , geen contact
Geen contact, geen geluk
Zo is het

Geluk reist van Noord naar Zuid
Samen met rolkoffers
Die ik royaal een weg
Naar vlieggenot bied
Wereldburgers op zoek naar geluk

Mijn overige tijd gaat over thuiskomen
Op adem komen
Van een toeristisch overspannen stad
Mijmerplekken bieden langs het kanaal
En toch blijven wonen in die stad
Dat is mijn verdienste
Daar ben ik trots op, elke dag

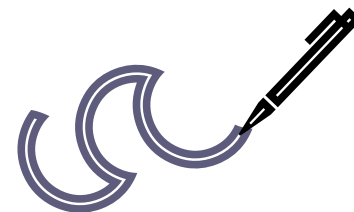
JB Segond

Pas nadat mijn moeder overleden was, bedacht ik me: als je sterft, sterven de verhalen die je met je meedraagt. Tenzij je de verhalen doorgeeft aan iemand die verhalen kan doorgeven zoals jij dat kan. Dat is het handige van een boek. Anders moet je alle verhalen zelf onthouden. In mijn geval zou dat lastig zijn, ik had al een geheugenprobleem toen ik jong was. Als iemand aan mij vroeg wat ik in de middag gegeten had, wist ik het niet meer.

Het mooie is, als je met z'n tweeën bent, kan een ander het aanvullen. Dan vertelde mijn moeder bijvoorbeeld iets en praatte ik weer verder. Zij wist altijd bepaalde dingen te onthouden. Het helpt ook als je samen écht kijkt. En daardoor elkaar herkent. Vaak aan de ogen. Dat gevoel had ik met Kheira, iemand die heel belangrijk voor mij was. Zij kwam later ook bij de Kantlijn schrijven. En nu zij er niet meer is, denk ik vaak: wat had zij gezien?

Uiteindelijk heb je in het leven altijd een doel nodig. Net zoals met hardlopen, wat ik doe. Als je ermee begint, kun je niet veel. Maar als je het constant doet, dan gaat het vanzelf. Ik krijg weleens de vraag: wat doe je als je je goed voelt? Voor mij is je goed voelen hetgeen doen wat belangrijk is. Dat geeft mij een doel.

Onbeperkt bellen

**Ik heb onbeperkt bellen
alleen maar beperkt doordat
ik jouw nummer niet heb
of eigenlijk heb ik het wel
maar jou niet meer, jij bent nu
onbeperkt, onbereikbaar, niet te bellen,
ik wil je ook niet bellen, ik wil niet
gebeld worden,
ik wil onbeperkt, met jou zijn.**

Lucien Adonis

PIETER GROEN

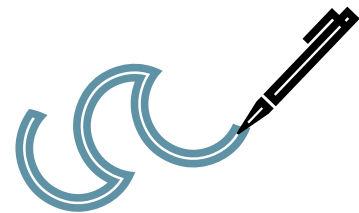
Als schrijver gebruik ik een pseudoniem. Een mannelijke naam. Want een vrouw wordt nooit op haar schrijven beoordeeld. Dat leerde ik al toen ik jong was. Mannen hebben eerder succes dan vrouwen. En omdat mijn familie schrijvers als drugs-gebruikers bestempelde, dacht ik: krijg maar het heen en weer. Ik noem mijzelf Pieter Groen.

Op jonge leeftijd begon ik met schrijven in een dagboek. Elke keer als er thuis wat speelde of gedurende mijn volwassen leven schreef ik op wat ik meemaakte.

Als ik mijn dagboeken teruglees, denk ik weleens: hoe idioot dat ik daar intrapte, hoe ben ik hier uit gekomen? Hoe heb ik het allemaal overleefd? Het schrijven biedt mij in ieder geval troost en ik verwerk situaties ermee.

Inmiddels weet ik dat je gewoon moet door- gaan naar de volgende dag. Tegenwoordig is het leven lastig, ik zie bijna niks meer want mijn netvlies is losgelaten. Maar dan nog weet ik: ik moet gewoon ademen. Ik probeer vrolijk te blijven. Dat doe ik voor mezelf. Want zelfs al heb ik helemaal geen zin, janken in een hoekje helpt ook niet.

Ik vind het leuk om anderen met mijn schrijven op het verkeerde been te zetten. Het begint al met de titel van mijn dicht- bundel 'Poéma – Dichtwerk van Pieter Groen'. Ik speel graag met taal en wat er vervolgens gebeurt, zie ik wel. Die dichter- lijke vrijheid neem ik graag. Want niks kan niet eigenlijk. Zolang je maar vriendelijk blijft.

Droomstad

**Hoe heerlijk is de droom
De toekomststad
waarin ik woon
Hier is het altijd zomer
met bloembed als
een zacht matras...
Maar deze nacht
wordt wreed verstoord
Een indringer, die
ongehoord
de harmonie van heerlijkheid
vermoordt
Weg is de vorm
van de verlangens
Er is alleen de werkelijkheid
De klap
De glazen bel uiteengespat
in duizend splinters
De utopie, het onbedorven;
nu is alleen gebroken glas
dat deze droom domineert
Het beeld van zwart dat
repeteert
Illusies weggedragen
Dit trekt een spoor
door alle dagen**

Pieter Groen

Ben je bereid om je leven op één onderwerp te richten? Om heel veel tijd in iets te steken? En om heel veel te oefenen? Om ergens echt in uit te blinken moet je hiertoe bereid zijn. Mijn ouders schaakten allebei en deden dit op hoog niveau. Bij ons thuis stond dus altijd een schaakbord. Ik dacht er niet eens over na, ik schaakte ook. Ze dwongen mijn broertjes en mij niet, we deden automatisch mee.

Uiteindelijk wilde ik niet zo ver gaan om er alles voor op te geven. Maar de schaakwereld interesseert me nog steeds ontzettend. Schakers hebben vaak een andere kijk op de wereld. Denken breder. Bekijken onderwerpen van allerlei kanten. Dat spreekt me aan.

Ik ga graag om met mensen die anders zijn. En ik weet dat dit niet voor iedereen geldt. Want iets wat afwijkt van de standaard wordt al snel gezien als een probleem. Het is veilig om je vast te houden aan het normale. Als je iemand ontmoet die anders is, brengt het je even uit balans.

Ik vind het erg zonde voor mensen als ze dit doen. Een enorm gemis. Als je aan het andere voorbij loopt, als het je onverschillig laat of als je er zelfs een mening over hebt... denk aan alle leuke en verrassende dingen die je zou kunnen zien. Ga gewoon lopen, kijk om je heen, observeer. Hierdoor heb ik zoveel nieuwe mensen ontmoet en nieuwe inzichten opgedaan.

Afscheid?

Ik wil van je af. Misschien. Je hebt me zoveel geleerd, zekerheid gegeven, een groep om bij te horen. Toen jij je over mij ontfermde, was ik een groentje. Ik had wel zelf je aandacht getrokken, met een mooie brief. Je inspireerde me om opleidingen te volgen, in de praktijk te leren, nieuwe dingen te doen. En je wilde altijd naar me luisteren. Je was blij met mijn frisse blik, mijn onbevangen en analytische kijk op echt alles. Je gaf me aandacht, je stelde me als voorbeeld. Je gaf me ook gezelligheid. We gingen naar bijeenkomsten, borrels en feestjes.

Toen kwam de Covid-lockdown. Je vroeg me zoveel mogelijk thuis te blijven.

Nu wil je me terug. Maar je bent allang opgehouden met applaudisseren. Je vindt me te kritisch, weinig spontaan en ik stel alles ter discussie. Ik moet niet zo moeilijk doen, afstand nemen en niet in de weerstand schieten. Tuurlijk ben je af en toe nog tevreden over mij. En zeg je dat soms.

Wil ik? Zal ik? Of zoek ik ... een andere werkgever?

Monique van de Griendt

Ik leef in geleende tijd. Het is een wonder dat ik er nog ben.

Op mijn zestigste kreeg ik een hartaanval en hersenbloeding tegelijkertijd. Ik werd volledig op mijzelf teruggeworpen. Ik kon niet praten, niet schrijven, niet tekenen. Ik had geen contact met mijn omgeving. Mijn leven was op dat moment alleen maar leven. Niets meer en niets minder.

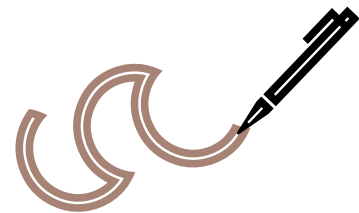
De winst die ik ervoer dankzij deze ramp? Het was mijn eerste stap tot verlichting. Ik verloor mijn ego.

Toen ik mijn ego nog had, twijfelde ik altijd aan mijzelf. Ik ben een nul. Ik heb geen huis, geen vrouw, geen kinderen. Ik vroeg me af wat ik had bereikt. Ik kampte met een groot minderwaardigheidscomplex dat werd gevoed door verwachtingen en alles wat ik dacht dat ik moest doen.

Waarschijnlijk komt het ook doordat ik als achtjarig jongetje vanuit Indonesië naar Nederland kwam. Mijn vader vond dat ik goed Nederlands moest leren en ik ging een klas terug. Toen ik op mijn zestiende een psychose kreeg, werd het leven nog ingewikkelder.

Tegenwoordig weet ik: ik hoef geen Picasso of een wereldberoemde schrijver te worden. Sterker nog, ik hoef eigenlijk niets. Ik doe wat ik leuk vind, ik geef bijvoorbeeld ook spullen weg aan de deelnemers van mijn tekenlessen. Het voelt alsof ik in een vakantie leef.

Als ik het volgende uur doodga, heb ik geen spijt van mijn leven. En tot die tijd doe ik wat ik wil doen.

Gewonnen

**Mijn huid spreekt mijn pijn uit
mijn mond schreeuwt ademloos
mijn gezicht zwijgt maar is getekend**

**Verborgene gevoelens
wonden die niet, nooit meer geheeld zijn.
Ontworteld, nergens thuis zijn
door karakter en eigen keus een outsider zijn.**

**Geheime verlangens
zwervend dichter als Basho wil ik zijn,
een urban kluizenaar zijn.
In een stad kan je jezelf verliezen.**

**Winnen is verliezen
verliezen is winnen.**

Ronald Pessy

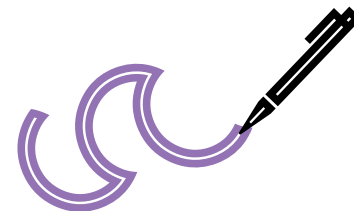

Voor mij is het belangrijk om in vrijheid te leven en altijd de zon in mijn hart te laten schijnen. Normen volgen die niet bij je passen, hebben grote gevolgen voor je levensenergie. Dit werkt verstikkend. Dat voelde ik al op jonge leeftijd. Als meisje dat opgroeide in de Biblebelt werd ik verliefd op een ander meisje. Zij was veertien, ik was dertien. ‘Dit is pure liefde, moe’, zei ik tegen mijn moeder. Maar zij was streng in het geloof. Er was geen ruimte voor mijn gevoelens.

Toen ik achttien werd, vloog ik de wijde wereld in. Eerst naar Amsterdam, toen een tijd in Londen en vervolgens weer in Amsterdam waar ik een huis kraakte. Ik werd verliefd, kreeg relaties en werkte hard. Voor mijn veertigste had ik een eigen sportschool, maar voor mijn veertigste verloor ik ook mijn grote liefde aan kanker.

Ik besepte dat mijn tijd ook kon komen, dus ik besloot te doen wat ik écht wilde. Ik stelde niets meer uit wat echt belangrijk was. En ik ging veel reizen. Naar landen als India en Indonesië en daardoor kwam ik in de wereld van spiritualiteit. Ik schoolde mij om naar yogadocent en astroloog.

Inmiddels weet ik dat het leven een spel is dat gespeeld wil worden. Mijn advies aan iedereen: leef je leven en dans je droom!

Vrijheid

De nachtegaal zuchtte diep en zei in zichzelf: “Blijkbaar heb ik mezelf overschat en nu zit ik hier.” Ze zat verdrietig voor zich uit te staren.

De nachtegaal was gevangengenomen door Dodo, de dienaar van de keizer. De keizer Kido genaamd was erg blij geweest. Als beloning kreeg Dodo wel tien gouden dukaten.

“Nu ben ik gevangen in een gouden kooi”, zei de nachtegaal. “Mijn plicht aan de keizer is om elke avond voor hem te zingen. Wat is wijsheid? Ik kan echt niet zingen in deze gouden kooi. Dan ga ik langzaam dood.”

In de avond kwam de keizer naar de nachtegaal en zei: “Zing je bijzondere lied, mijn nachtegaal en maak mij gelukkig.”

De nachtegaal sprak: “O wijze keizer, het is mij een eer om voor u te zingen. Ik kan maar één keer voor u zingen in deze gouden kooi. Maar ik kan niet echt uit volle borst zingen. Voor u, o keizer, zal ik het wel proberen te zingen.

Op één voorwaarde. Laat mij wonen in uw grote tuin. Dan zal ik uit vrije wil elke avond naar het raamkozijn vliegen en het mooiste lied voor u zingen, o wijze keizer.”

De keizer werd stil en voelde dat de nachtegaal de waarheid sprak. Hij zei: “O nachtegaal, je bent me nu al zo dierbaar geworden. Ik kan je woorden voelen in mijn hart. Je hebt mijn wijsheid aangesproken en mijn naam begrepen. Kido, de weg van de energie. Jij, nachtegaal, hebt je vrijheid nodig om echt te kunnen zingen over de vrijheid.”

De keizer Kido opende de gouden kooi. Nu vloog de nachtegaal door het grote raam naar buiten. Uit volle borst zong ze het hoogste lied. De keizer voelde warmte in zijn hart stromen.

De nachtegaal vloog weg, haar vrijheid tegemoet.

Will Adelaar

DWARSE LESSEN

DWARSE LESSEN

www.kantlijn.org